

LEOŠ JANÁČEK

(1854 – 1928)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

160. výročí narození

Dne **3. července 1854** se narodil český, světově uznávaný hudební skladatel, jedna z neoriginálnějších osobností hudební moderny, **Leoš Janáček**.

Pocházel z **rodiny učitele a varhaníka** z Hukvald na valašsko-lašském rozhraní. Na přání rodičů vstoupil po dokončení povinné školní docházky **do starobrněnského augustýnského kláštera**, při němž fungovala výběrová hudební škola pro malé chlapce. Prožil zde své dospívání, získal výborné hudební vzdělání a potkal řadu vynikajících osobností. Současně **studoval učitelský ústav**, maturoval roku 1872. Následně odešel do Prahy na varhanickou školu; krátce studoval na konzervatoři v Lipsku a Vídni, z obou ústavů odešel pro přílišný konzervativní duch školy. Po návratu do Brna působil na kůru starobrněnského kostela jako dirigent a sbormistr a v Brněnské besedě (filharmonický spolek). **Zřídil v Brně varhanickou školu**, roku 1919 byla přejmenována na brněnskou konzervatoř, byl prvním ředitelem, vedl mistrovskou třídu kompozice. Oženil se s dcerou ředitele učitelského ústavu, se svou žákyňou Zdenkou Schulzovou, měli dvě děti, syn Vladimír však zemřel ve dvou letech, dcera Olga v 21 letech. **Dožil se vysokých oficiálních post**, byl členem České akademie věd a umění, Pruské akademie umění, byl mu také udělen čestný doktorát filosofie Masarykovy univerzity v Brně za jeho celoživotní tvůrčí odkaz. Zemřel náhle 12. srpna 1928 v ostravské nemocnici na zápal plic, pochován je v Brně.

Jako skladatel byl zcela originální a **stylově prakticky nezařaditelný**. Jeho skladatelské počátky byly romantické, byl také sběratel a badatel lidových písní, zajímal se o moravský folklór. Jako velký rusofil podnikl několik cest do Ruska.

Jeho dílo nese **stopy impresionismu** (Po zarostlém chodníčku, Příhody lišky Bystroušky), **expresionismu** (opery věc Makropulos, Z mrtvého domu) i **neoklasicismu**.

Jeho styl je osobitý, objevitelský a zároveň syntetický.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Leoš Janáček: Dopisy Zdence; Hledal jsem proutkem pramenitou vodu: výběr z literárních prací; Její pastorkyňa; Káťa Kabanová; Lašské tance pro orchestr.

Bohumír Štědroň: Janáček ve vzpomínkách a dopisech.

Jan Racek: Leoš Janáček - člověk a umělec.

John Tyrrell: Janáček: years of a life.

